

Osnovna škola Vladimira Pavlovića u Čapljini

Razred: IX.

Predmet: Hrvatski jezik

Nadnevak: 23. travnja 2020.

Nastavno područje: gramatika/jezik

Nastavna jedinica: Tvorba i pisanje složenih kratica

Kratice mn., jd., itd., npr., dr., str. pokušajte napisati slovima.

Vjerovatno ste to uspješno učinili jer se s tim kraticama često susrećemo: *množina, jednina, i tako dalje, na primjer, doktor, stranica*. Te kratice nazivamo običnim kraticama.

Sada ćemo promotriti rečenicu s nešto drugačijom tj. složenom kraticom:

- MUP je pokrenuo istragu.
- *Ministarstvo unutarnjih poslova* je pokrenulo istragu.

Riječ MUP nastala je kraćenjem puno naziva tako što smo uzeli početna slova tročlanog naziva (Ministarstvo unutarnjih poslova)

To se čini zbog lakšeg i bržeg sporazumjevanja uštede vremena i prostora (govor i pisanje).

Složena kratica može se deklinirati, sklanjati kroz padeže: MUP-a , MUP-u; gramatički nastavak piše se malim slovom i odvajamo ga crticom.

U jezičnom udžbeniku (122.str.) pogledajte primjer kraćenja određenih višečlanih naziva.

Neke kratice mogu nastati i uzimanjem više početnih slova (123.str.): INA – Industrija nafte;
LIDRANO – literarno, dramsko, novinarsko stvaralaštvo.

Neke složene kratice čitamo kao i sve druge riječi. One se mogu pisati malim slovima, a prvo početno slovo im je veliko: Hvidra, HVIDRA - Hrvatski vojni invalidi Domovinkog rata.

Neke kratice ne možemo čitati kao što čitamo ostale riječi: Porez na dodanu vrijednost PDV (čitamo pedeve). Kratica tog tipa pišu se velikim početnim slovima.

Strane kratice u hrvatskom jeziku treba čitati hrvatskih nazivima slova, a nikako prema izgovoru u stranim jezicima.

CD-cede

Kratice spomenute u uvodnom dijelu sata (mn., itd., jd., npr., dr., str.) su obične kratice. Nastaju skraćivanjem riječi ili izraza, pišu se malim početnim slovom i s točkom (najčešće). Te kratice ne postoje u govoru jer umjesto njih čitamo cijelu riječ.